

Aanvullende QUICKSCAN Vliegroute meervleermuis Omgevingswet Fysieke Leefomgeving - Natuur

Zuideinde 26 Westzaan
13 september 2024

Opdrachtgever:
In opdracht van; Rene Sol
Uitvoering : Ecologisch adviesbureau Limosa
Samenstelling: Eric van Gerrevink

ECOLOGISCH ADVIES BUREAU LIMOSA
Middel 180
1551ST Westzaan
Telefoon 0612942800
Bankrekening nummer; NL27ASNB8844703467
Email; limosa.advies@gmail.com

Inhoud

1	INLEIDING	3
1.1	Aanleiding voor het aanvullend onderzoek.....	3
1.2	Resultaten uit het onderzoek.....	3
1.3	Werkzaamheden	3
1.4	Het plangebied	3
2	De meervleermuis.....	4
2.1	Biotoop en jachtgedrag	4
2.2	Verblijfplaatsen	4
3	Vliegroute meervleermuis	5
4	Vliegroutes en plangebied	6
5	Conclusie	7
6	Deskundigheid opsteller rapport.....	7

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding voor het aanvullend onderzoek

Sommige ruimtelijke activiteiten kunnen schadelijk zijn voor beschermde diersoorten. Denk aan het rooien van bomen, baggeren, slopen of bouwen. Er moeten dan maatregelen genomen worden om schade te voorkomen of te beperken en er kan een vergunning nodig zijn.

Tijdens de QuickScan die op 13 april 2022 is uitgevoerd is reeds geconstateerd dat er geen vleermuizen aanwezig waren. Er zijn toen geen verblijfplaatsen geconstateerd.

De gemeente Zaanstad stelde in een reactie dat er m.b.t. de flora en fauna nader onderzoek naar de vliegroute van de meervleermuis nodig is. Dit is essentieel omdat hier mogelijk externe werking geldt met betrekking tot een habitatrictlijnsoort van Natura2000-gebied Polder Westzaan m.b.t. lichtvervuiling.

1.2 Resultaten uit het onderzoek

Op grond van de QuickScan wordt geadviseerd eventueel maatregelen te nemen om negatieve effecten te voorkomen. De QuickScan kan ook de noodzaak tonen om een ontheffing of vergunning aan te vragen.

1.3 Werkzaamheden

De bestaande loods wordt gesloopt en vervangen door een duurzaam woonhuis

1.4 Het plangebied

Het plangebied bevindt zich in de lintbebouwing van Westzaan.

2 De meervleermuis

De meervleermuis (*Myotis dasycneme*) is een grote vleermuis, met een gewicht van 14-20 gram en lange, relatief brede, vleugels met een spanwijdte van 20 tot 30 cm. De buikvacht is grijswit met een donkere ondervacht en steekt duidelijk af tegen de middel- tot donkerbruingrijze rugvacht. De snuit is bruin met - in verhouding tot andere *Myotis*-soorten - vrij grote neusknobbels. Net als de watervleermuis heeft de meervleermuis opvallend grote voeten die hij gebruikt om insecten van het wateroppervlak te scheppen.

2.1 Biotoop en jachtgedrag

De meervleermuis jaagt in een snelle rechtlijnige vlucht in lange trajecten vlak boven groot open water en langs oevers van plassen, meren, kanalen, rivieren en vaarten. Ook worden regelmatig meervleermuizen waargenomen boven vochtige weilanden en bosranden, binnen een straal van 500 meter van water. Ze jagen vooral op die insecten die op het wateroppervlak zitten of daar vlak boven vliegen. De prooien worden dan met de relatief grote achterpoten, als het ware van het water geharkt. Boven oevers en langs vegetatie vangen ze insecten (vooral dansmuggen) uit de lucht. De watervleermuis is de enige Nederlandse vleermuissoort met een vergelijkbare jachttechniek.

Meervleermuizen jagen tot op 10-20 km van de verblijfplaats. Grote afstanden naar het uiteindelijke jachtgebied worden vooral via kanalen, beken, vaarten en brede sloten afgelegd. Boven land volgen ze vaak lijnvormige landschapselementen als bomerijen, houtwallen en dijken. De meervleermuis is waarschijnlijk onze snelste vleermuis. Bij het jagen behalen ze soms snelheden tot wel 35 km/u.

2.2 Verblijfplaatsen

Kolonies van meervleermuizen bevinden zich vrijwel altijd in gebouwen zoals op kerkzolders, in spouwmuren en onder dakpannen. Kraamkolonies variëren in grootte van enkele tientallen tot enkele honderden dieren. In Nederland zijn kraamkolonies tot nu toe vooral gevonden in het westen en noorden van Nederland en in veenweidegebieden in Oost Nederland. Maar ook aan de randmeren van het IJsselmeer en in de buurt van de grote rivieren zijn verblijfplaatsen gevonden. In totaal zijn in Nederland 45 kraamverblijven van meervleermuizen bekend. De totale populatie wordt geschat op 10.000 dieren.

Vleermuiskasten en woonhuizen zijn bekend als paarverblijven; ook vindt de paring net als bij de andere soorten van het geslacht *Myotis* in de winterverblijven plaats. Paarverblijven van meervleermuizen liggen over het algemeen langs trekroutes van zomerverblijven naar winterverblijven. Belangrijke paargebieden zijn onder andere Zeeuws-Vlaanderen (trek naar Noord-Frankrijk en Antwerpen), Flevoland en Gelderland (trek naar Duitsland) en Noord-Brabant (trek naar Zuid-Limburg).

In de winter verdwijnen de meeste meervleermuizen op mysterieuze wijze. In Nederland worden in de winter totaal ongeveer 400 meervleermuizen waargenomen, in buurlanden nog eens maximaal 350 dieren. Voor zover we weten overwinteren

meervleermuizen in Nederland in mergelgroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken en kelders. Ook worden af en toe dieren waargenomen in gebouwen. Belangrijke overwinteringsplaatsen zijn bunkers in de duinen van Zuid- en Noord-Holland en de mergelgroeven in Limburg. Over het algemeen is de meervleermuis een middellange- tot lange afstandstrekker, waarbij verplaatsingen van 200 à 300 km tussen zomer- en winterverblijf bekend zijn. In de bunkers in de duinen overwinteren echter ook regelmatig meervleermuizen die in de zomer in de directe omgeving verblijven.

3 Vliegroute meervleermuis

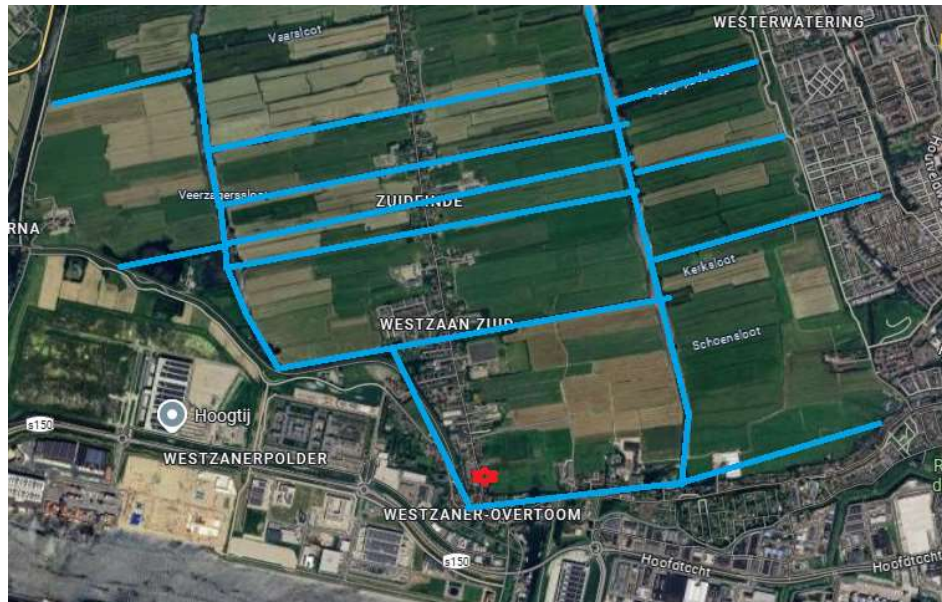
De meervleermuis gebruikt lijn elementen als vliegroute tussen verblijf en foerageergebied. In de polder Westzaan zijn deze lijn elementen aanwezig in de vorm van sloten met rietoevers. In Westzaan is geschat 200 km sloot aanwezig. Daarvan ligt geschat 60 km op polderpeil, dit zijn vaak brede sloten (6 – 30 meter). En geschat 140 km op onderbemaling peil, deze sloten zijn vaak smaller (2 – 6 meter). De vliegroute is meestal gecombineerd met de foerageerroute. Afhankelijk van de wind kiest de vleermuis aan welke zijde van de rietkraag hij gaat foerageren, de luwte van de rietkraag geeft de meeste kans op de vangst van insecten.

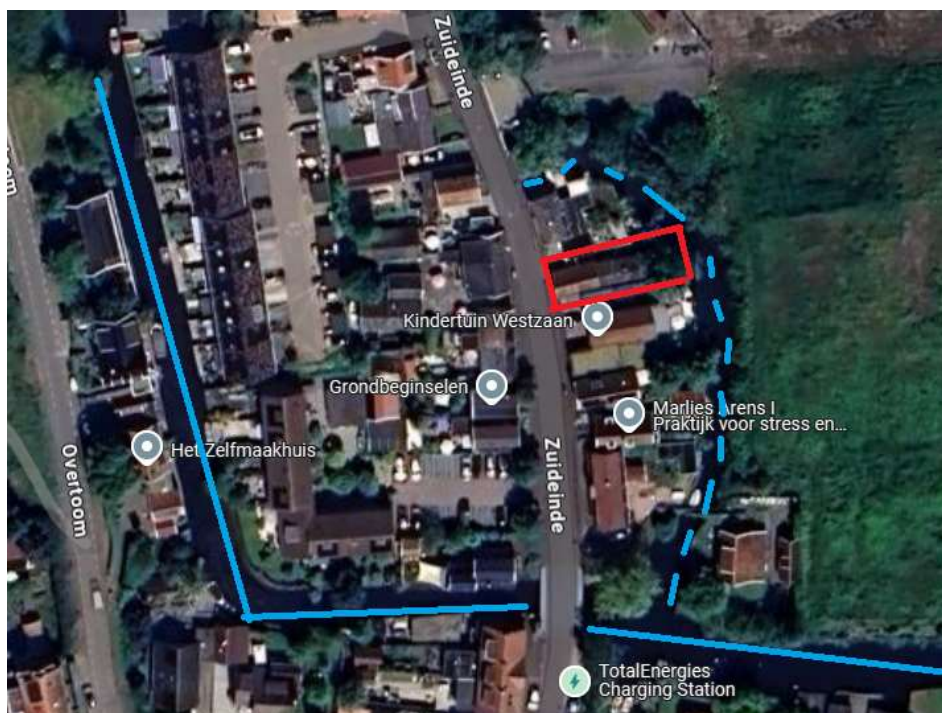
4 Vliegroutes en plangebied

Het plangebied (rode ster) ligt niet aan een essentiële vliegroute. De belangrijkste vliegroutes staan in afbeelding A in blauw weergegeven. Dit zijn polderpeil sloten en enkele brede onderbemaling sloten.

Afbeelding A

Het plangebied ligt aan een dood lopende sloot. Detail in afbeelding B. De sloot stopt bij de straat met veel verkeer. Dit zijn geen veelgebruikte oversteekplaatsen voor vleermuizen, teveel gevaar voor botsingen met verkeer.

Afbeelding B

5 Conclusie

De meervleermuis wordt niet verstoord in de periode 1 december tot 1 maart.

Dan is de meervleermuis niet in het gebied aanwezig.

Er is geen essentiële vliegroute naast het plangebied, de doodlopende sloot kan heel soms als foerageergebied gebruikt worden in periodes met sterke wind, tussen de gebouwen is dan luwte geschikt voor de insecten.

De essentiële vliegroutes liggen niet naast het plangebied zie afbeelding A

Het N2000 polder Westzaan ligt op een afstand van meer dan 600 meter van het plangebied.

Bij de bouw zoveel mogelijk werken tijdens daglicht. Dat is er voldoende tussen 1 maart en 15 september (7.20 uur – 17.20 uur).

Mocht er buiten deze werktijden kunstlicht nodig zijn, dan het kunstlicht alleen richten op het plangebied.

Maak gebruik van vleermuis vriendelijke lampen (ledlichtnederland.nl)

	Amber	PC Amber
Doel verlichting	Vleermuisvriendelijk	Hoog efficiënt
Golflente licht	580 - 600 nm.	535 - 655 nm.
Efficiency bij 25 °C (afhankelijk van led)	73 lumen/Watt	127 lumen/Watt
Lumenstroom bij Tj 50 °C	65%	94%
Uittredingshoek bij 60% restlicht	100°	120°

6 Deskundigheid opsteller rapport

Dit rapport is opgesteld door Eric van Gerrevink 11 januari 1963

Sinds 1983 actief in natuurbeheer,

Werkzaam bij Staatsbosbeheer in de periode 1983 tot 2015 (1986-2015 Westzaan)

Werkzaam bij Dunea (Meijendel, Berkheide, Solleveld) periode 2015 – 2024.

Leidinggevende over 12 BOA's domein 2.

Verantwoordelijk voor ontwikkeling operationeel advisering op het gebied van toezicht, recreatie, monitoring, onderzoek en educatie.

Monitoring flora en fauna 1986 - heden

BOA domein 2 van 2004 – 2019

Gecertificeerd zorgvuldig handelen Wet natuurbescherming niveau 2 opzichter uitvoerder (2019).

Als boswachter / ecooloog ben ik 29 jaar beheerder geweest van N2000 gebied polder Westzaan. Hier heb ik veel ervaring opgedaan in de monitoring van o.a. van de meervleermuizen

Als ecooloog ben ik 10 jaar verantwoordelijk geweest voor het onderzoek en monitoring naar de meervleermuis in de bunkers van Meijendel en Berkheide. De uitvoering van het onderzoek lag bij Anne Jifke Haarsma, een zeer ervaren vleermuisdeskundige.